

Анна Нікітіна, студентка

Науковий керівник – Воронкова В.Г., д. філос. н, проф.,
зав. каф. менеджменту організацій та управління проектами
Запорізька державна інженерна академія

РОЛЬ ФІЛОСОФІЇ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА

Задаючись питанням, яку насправді, позитивну чи негативну роль відіграє філософія у житті суспільства, відповісти чітко та вичерпано неможливо. Взявши цивілізацію за показника, виявляється, що вона об'являє філософію нікому не потрібною частинкою розуму. Але скільки б не рахували філософію занедбаною, які б не приводили докази про її непотрібність, інтерес до філософії не тільки не залишається, а й зростає, особливо в переломні епохи.

Кожна особа філософствує, бо вона людина. Людина має духовний всесвіт, тому будучи свідомою, людина теоретизує, вона не може чинити по іншому.

Думка людини про потребу в філософії, має додаткове пояснення. Доти, доки у людини є здоровий глузд та можливість діяти, вона не відчуває потреби в філософії. Потреба з'являється в безпосередньому застосуванні філософії, тільки тоді, коли від стереотипів доводиться переходити до створення нового бачення світу.

Омана, що людина вільно обходиться без філософії, бо обійтись особою, яка розмірковує, творить і орієнтується на відповідальність перед світом, а не на владу над ним, не займаючись філософським мисленням – неможливо.

Заповітна ціль філософії — захопити людину ідеалами, відкрити шлях до самих досконалих цінностей, покинувши сферу повсякденності, задля елітарної свідомості, яка вимагає не тільки таланту, а й професійних знань та навиків.

Таким чином, призначення філософії для людини виражається в наступних етапах.

1. Руйнування звичних стереотипи мислення, виступаючи проти обмеженості здорового глузду, за критичний перегляд всього звичного, загальноприйнятого.
2. Формування вільного, нестандартного мислення.
3. Виховування уваги та поваги до інакомислення.
4. Створення теоретичної бази для розумної орієнтації людини у світі.
5. Формування методики у пошуку відповідей на так звані вічні питання.

Навіть держава не може обійтись без узагальненої філософської стратегії розвитку.

Програма кожної партії обов'язково вміщує в себе філософські положення. Справа в тому, що філософія виступає накопиченим і узагальненим духовним досвідом людства, з якого необхідно робити висновки. Наука підсумовує основні духовні результати епох і виступає як провісниця нової історичної перспективи.

Це дозволяє їй судити про теперішнє, з одного боку, на основі досвіду минулих поколінь, а з другого — з точки зору майбутнього.

Філософія бере на себе роль акумуляції світоглядного досвіду та його передачі майбутнім поколінням, наука обернена не тільки в минуле або теперішнє, а також в майбутнє.

Розглядаючи її як форму теоретичної думки вона володіє могутніми конструктивними можливостями творчого формування принципово нових ідей, світоглядних ідеалів.

Філософія здатна мислено розрахувати різні варіанти світорозуміння, начебто заготовлюючи пробні системи майбутнього, яке не завжди буває цілковито зрозумілим для теперішнього покоління. Таким чином, призначення філософії для суспільства виражається у наступних моментах:

1. Підсумування основних духовних результатів епохи.
2. Формування нової історичної перспективи, ідеально конструюючи можливі варіанти майбутнього;

3. Складання теоретичної бази для стратегії розвитку.

Література:

1. Гете І. В. Вибрані філософські твори. М, 1964. С. 369.
2. Філософська енциклопедія. Т. 4. С. 305.
3. Маркс К. Капітал // Маркс К., Енгельс Ф. Соч. 2-е изд. М.: Госиздат, 1960. Т. 23. С. 189.